

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sacra Veterum Temporum Uti Et Evangelica, Ac
Apostolica Historia**

Steinhart, Franz

Ingolstadii, 1734

VD18 90104692

Cap. IV. Clarè deducitur terna ex iis Paschata, licèt sortita fuerint Plenilunii
& Feriæ Vi. Characteres in unam eandémque mensis diem confluentes
inepta fuisse morti Domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62332)

itaque ambo Plenilunii & feriæ VI. hisce annis confluunt Epochæ Christianorum communis. 29. 30. 33. 36. non item annis quinque reliquis, illi proin qui morti Servatoris deputantur apti, isti verò inepti erunt. Prærogativam autem istam anno æræ vigesimo nono potiùs, quàm tribus cæteris competere ex dicendis palam fiet.

CAPUT V.

Ostenditur annos Æræ V. 33. ac multò magis 36. non posse convenienter tribui Passioni Dominicæ, uti nec annum 30 licet characteres plenilunii paschalis & Fer. VI. iis non obstant.

Docet Evangelica fides, natales mundi Reparatoris fato Herodis esse tempore priores. Expressè siquidem Matthæi 11. 1. dicitur: *Cum ergo natus esset JESUS in Bethlehem Juda in diebus Herodis regis.* Id quoque vel de fide, vel fidei proximum, de quo infra, Redemptoris nostri vitam ad triginta tres annos, vel cœptos vel expletos esse extendendam, in hoc consentientes habeo omnes illos, qui post Abulensem facillè primum inter Scriptores assertorem, quòd non in Martio sed Aprili & quidem Æ. V. anno 33. mortem Christus oppetierit, id ipsum tenent, & receptissima fidelium persuasio ferè indubium id facit. Respondet porro Æ. V. annus trigessimus tertius Juliano septuagesimo octavo. detrahis itaque 77. jam evolutis, integris annis 33. Domini nativitas incidisset in finem anni Juliani quadragesimi quarti. Facillè autem ostendi valet Herodem tunc non amplius fuisse in vivis superstitem, ac propterea istum Æ. V. annum trigessimum tertium mortis Christi Epochæ minimè convenire. Ubi claret, id à fortiori sentiendum, de anno Æ. V. trigesimo sexto, & multò minùs inter viventes numerandum Herodem, si 32. duntaxat annos expletos vitæ Domini tribueris, hoc enim posito ejusdem natales anno Jul. 45, seu aram communem immediatè præcedenti essent consignandi, ante quod tempus tyrannus jam dudum fuerat ad inferos detrusus.

Herodis porrò fatum contigisse ante annum Julianum quadragesimum pluribus è Flavii Josephi historiæ locis fit manifestum.

Scrip:

Scriptis is de rebus Herodis magni, si quis alius cumulatissime, contendendoque illud, quidquid secus nonnulli senserint, Auctorem accuratum esse in Chronotaxi annorum regiminis Herodiani, sive dein in libris de rerum Judaicarum antiquit. hinc inde humanum quid passus sit, sive non. Et verò cum Scriptor ille Hebræus Herodi ferè extiterit contemporaneus, recentique hominum memoria hæerent tum anni regiminis, tum facta alia Idumæi Regis, hallucinationes in hisce scribendis non supponi, ut plerique faciunt, Josephum vel deceptum vel deceptorem fuisse rati, sed efficaciter probari debent, quod fors nullus hæcenus præstitit, sed de hoc ex instituto infra. Sufficiat hic adduxisse Eusebii encomium Flavio attributum l. 3. c. 9. ubi ita loquitur: *Hic Josephus non modò apud gentem suam, verum etiam apud Romanos Judaorum illius temporis facile præstantissimus habitus fuit: Ita ut tum statua honore in urbe Roma decoraretur, tum libri ab eo industriâ elaborati, confectique in Bibliotheca tanquam monumenta merito reponerentur. Hic verò rerum Judaicarum antiquitatem in viginti libros redegit. Historiam item de bello Judaico sua ipsius ætate administrato septem libris conscripsit. Quas res non græco solum sermone, sed patrio etiam se tradidisse suo ipsius confirmat testimonio. Cui quidem propter reliquas res verissime ab eo conscriptas etiam in hac causa fides jure debet haberi.* Ita Eusebius in laudem Josephi.

Antequam assumptum probem, breviter ex prælaudato Josepho admetior loca, quibus mentio fit de annis Herodiani regiminis, duplicisque Epochæ regni ejus. Primæ videlicet, quando regnum Judaicum à Romano Senatu adnitente præcipue Marco Antonio ipsi Herodi decretum, secundæ, qua ope Romanorum Antigonum æmulum devicit, ipsòsque regni fasces victor suscepit.

Anno Juliano VI. Olympiadis 185. anno I. Cn. Domitio Calvino II & C. Asinio Pollione Coss. (qui 2mo anno sexto Juliano consularum obtinebant, ut legitur ex lapide Colotiano apud Gruterum) Herodes Antipatri filius Romam venit, & circa autumnum à Senatu Judææ Rex declaratur, Antigonus verò à Parthis Hircano substitutus hostis reipublicæ denuntiatur. Jos. l. XIV. c. 26. verbis his utitur: *Convocato senatu Herodes producit. Antonius senatum docuit, quod etiam ad parthicum bellum plurimum condiceret Herodem regnare, idque mox omnium suffragiis approbatum est, atque hoc pacto Herodes regium fastigium adeptus est C. Domitio Calvi.*

Calvino iterum, C. Domitio Pallione Coss. Hic proin sextus annus Julianus dici potest regni Herodi à Romanis decreti primus, vel differre id præstabit in annum sequentem, utpote anno eo sexto ad finem jam vergente, sicque certum habetur regni Herodiani Epochæ prioris exordium.

Idem Josephus l. XIV. c. 28. recenset, Jerosolymam captam ab Herode, vinctumque Antigonum à Sosio Romanorum Duce ad Antonium Antiochiam missum, ibique securi percussum fuisse, ut triennium & trimestre regnasset, & hæc subdit: *Clades Hierosolymorum incidit in Consulatum Agrippæ & Canidii Galli mense tertio, feriis, quibus solenne fit jejunium anno Sabbatico.* Annus hic Sabbaticus, juxta Chronologiæ peritos infallibilis temporum character, quartus erat à duobus Domitiis, quibus Coss. regnum Judaicum senatus consulto Herodi fuerat decretum, seu à prima Herodis regis Epochâ, sacræque urbis Alosi congruere indubium est, isque labatissimus apertæ falsitatis Dionem convincit, capta Jerosolyma anno præcedente Claudio & Norbano Coss. asserentem. Hinc autem init altera regni Herodis Epochâ à sublato Antigono originem trahens, & à regni decreti anno, seu à prima Epochâ trienniò paulo plus distans. Si istam proin illiges anno sexto Juliano ad finem vergenti, illa initium trahet ab anno Juliano nono, vel à decimo, si Æ. priorem ad Jul. 7. differas. Et harum Epocharum alterutri regiminis Herodici anni jugiter à Josepho tribuuntur, cum præclarum vel crudele facinus de Idumæo rege Judaicus ille scriptor recenset, quamvis non semper fiat explicita mentio, cuiusnam earum sit accendendus annus rei gestæ, cum ex aliis circumstantiis haud difficulter id ipsum colligi queat.

Sic quando Josephus l. XV. c. 6. & 7. Actiacam victoriam memorat, eamque contigisse ait anno Herodis regni septimo his verbis: *quo tempore, dum maximè apud Actium Antonius conflictatur cum Casare regni Herodis anno septimo, Judea terra quali nunquam antè motu concussa.* Ex illa victoria Actiaca juxta omnes Chronologos incidente in septembrem anni decimi quinti Juliani, & ex Olympiade 187 à Flavio adducta, licet ab illo ipse Olympiados annus non signetur, satis colligi datur, annum illum septimum Regni Herodis ab Æra posteriore, seu à detruso Antigono derivatum esse.

Epocham tertiam aliqui addunt regimini Herodiano deductam ab eo tempore, quo Cæsar devicto Antonio Herodem sibi in Rhodo occur-

occurrentem diademate rursus donavit, quod Idumæus Octaviani iram timens, quia Antonii fuerat partes secutus, sibi ipsi detraxerat. Sic enim Josephus de Herode loquens l. XV. c. 10. *Properavit Rhodum, ut illic Casari occurreret. Et cum hucusque Antonio adhaesisset, prater spem acceptum se vidit Casari, & ope ejus denuò confirmatum in regno, senatus quoque consulto per illum impetrato, deduxit eum in Ægypto.* Sed in Josepho nulpian legisse me scio, annos regiminis ab ista tertia Epocha quoad acta Herodis posteritari in illius Libris consignata, unquam fuisse desumptos. Id semper mihi accidit mirum, & etiam aliis videbitur, attentè lucubrata Flavii lecturis, quòd Eminētissimus Ecclesiasticorum annalium Scriptor Baronius nec non scriptores alii re fors ulterius non discussa ipsum secuti, ad tertiam illam revocarent Epocham annos regni Herodis aliquos à Josepho relatos, eum tamen iste l. XVII. c. 10. expressè dicat, mortuum esse Herodem, eum regnasset à sublato Antigono annos triginta quatuor, postquam verò à Romanis regnum obtinuit, triginta septem. Nunquid non ante Actiacam victoriam visis ereptus Antigonus? què ergo annis triginta septem ab ea palma computandis regnaret Herodes, si post Antigoni fata sceptrum annis duntaxat 34. rotavit? quid ergo manifestius, quàm annos illos regiminis Idumæi juxta Josephi Chronotaxim triginta septem, non ad illam Epocham referendos, quæ Augusti favore post actiacum prælium Rex Judææ confirmatus Herodes, sed ad illam æram primam, cujus primordiis adnitente M. Antonio Judaicum Regimen à Romano senatu adjudicatum sibi vidit?

Ex his autem facilè liquebit, Herodis mortem ante annum Jul. 44. contigisse, imò ostendisse sufficeret, ante annum 45. obitam à Tyranno, quò inutilis reddatur Æ. V. annus 33. Si enim exeunte anno 44. *in diebus Herodis* natus est Servator Mundi, illi profectò toto illo anno supervixisse debuit attentis iis quæ à rege illo sacræ paginæ post Messæ adventum facta memorant, eum Christus illo anno exeunte mundo sit natus.

Anno sexto Juliano exeunte Æra prior Herodis init decreti scilicet Judaici à Romanis ipsi regni: ergo eum ducto inde computu rexit annis triginta sex (Josepho enim referente anno trigésimo septimo illius æræ defunctus est) liquidò conficitur anno Juliano quadragesimo secundo fuisse visis ereptum.

Anno Juliano nono itidem ad finem vergente Epocha altera

post devictum Antigonum incipit: ergo eodem Josepho teste anno trigésimo quarto hujus Epochæ mortem oppetierit Herodes, additis anno Juliano nono triginta tribus aditi regni Judaici, mortuum debebis asserere anno Julian quadragesimo secundo.

Testatur Josephus l. XV. c. 7. annum actiæ victoriæ fuisse ab Herodis regno inito septimum, adeoque computandum ab Epochâ posteriore. Asserto omnium chronologorum actiæ pugnae debetur annus Jul decimus quintus. Si itaque septem ab annis triginta quatuor regiminis computatis à secunda Æra detraxeris, manebunt viginti septem anni Herodis regni initi, quibus post victoriam actiæ supervixit. Isti igitur anni junguntur Juliano decimo quinto, & rursus dabitur quadragesimus secundus, quo in vivis rex Idumæus esse desit.

Libro eodem c. 13. scribit Cæsarem venisse in Syriam, cum Herodi jam præterisset annus regni decimus septimus; subdit dein, attributam à Cæsare Herodi ditionem Zenodori, non tamen in eo septimo decimo regiminis anno distinguens epochæ speciem. Dionis l. 54. relatione habemus tetrarchiam Zenodori in Herodem translata[m] Coss. Apulejo & Silio, seu anno urbis septingent. trigésimo quarto, Juliano vigésimo sexto. Si illos Herodiani regiminis annos ad posteriorem ejus Æram referas, subtractis annis triginta tribus restabunt ab ea tetrachia recepta sexdecim anni. Hi juncti anno urbeo 734. vel Juliano 26, dabunt V. annum 750, Julianum 42 Herodis fato tribuendum.

Ex l. II. belli Judaici c. 3. ejusdem Flavii, uti & ex l. 2. Vellei & 55. Dionis colligitur, Augusti è filia nepotem Cajum fuisse præsentem liti, quam Archelao fratri causâ successione paternæ intenteravit Antipus alter Herodis filius. Si ergo Herodiana mors anno Juliano 45. consignari deberet, Cajus judicio illi haud potuit interfuisse, quippe ab Augusto in Orientem jam missus ex communissima chronologorum, extatque referente Antonio Pagio in Crisi ad annales Baronii Pisis cenotaphium Cain, in quo hæc leguntur: *Post. consulum. Quem. Ultra. Finis. Extremas. Populi Rom. Bellum. gerens. feliciter. peregerat.* Ergo anno sui Coss. qui indubiè in Æ. V. primum & Julianum 46. incidit, Cajus Româ abfuit: ergo anno 45, multò minùs 46, non potuit illi concilio, quod in causa Archelai Romæ actum, præsens fuisse, nisi fingas, quòd Cajus ex Oriente iterum in urbem redierit anno Jul. 44. & inde Provincias Orientales repetierit

rit anno 46, quod figmentum nescio, an vel somniarit Historicorum ullus.

Denique, ut alia præteream præsertim lunæ eclipsin teste Josepho Jerosolymis visam nocte illa, qua jussu Herodis flammis exusti quidam Rabbinæ, quia consilium dederant confringendæ aquilæ aureæ supra Templi Jerosolymitani limen in Augusti honorem appensa, & post quem lunæ defectum ipse Tyrannus defecit ejusdem Josephi vadimonio. Longè enim alium Eclipsis illa annum designat, quam Herodis interitus in opinione adversariorum habere queat, ut alia inquam præteream, ex sola relegatione Archelai claret, Herodis fatum supremum annos 44. vel 45. Julian. prævertisse. Ista etenim relegatio à Josepho facta dicitur anno decimo ineunte præfecturæ, seu Tetrachiæ Archelai. Dio autem l. 15. illam signat Coss. M. Æmilio Lepido, & L. Aruntio anno videlicet quinquages. primo Juliano. Eruditissimus Schelstrate Tom. I. antiquitat. Ecclesiæ Dionem citat. l. 88. ita scribentem: *Ad annum Coss. Lepid. & L. Aruntii, Herodes Palæstinus (Archelaum indicat Herodis filium) trans alpes est relegatus, ac pars ejus ditionis in publicum redacta.* Si anno 51. completos 9. Archelai terachiæ detrahas, sortieris iterum annum Julian 42. Herodianis inferiis celebrem.

Puto ex his abundè liquere, annum trigesimum tertium Æ. V. Redemptoris morti non posse competere, nisi evertatur communis illa fidelium persuasio, & apud chronologos etiam pro eo 33. anno stantes, recepta opinio, Servatoris vitam in his terris ad annos 33. vel captos vel expletos esse extendendam.

Discutiamus jam annum quoque Christi ad Æ. V. trigesimum, in quo saltem cyclicè ex calendario Julii Cæs. habetur concursus lunæ plenæ cum Fer. VI. Et quidem obitum Herodianum anno Julian. 42. tribuendum non obstare, quo minùs trigesimus iste annus Æræ passionis Dominicæ congruat, hinc deducitur, quòd ille fuerit septuagesimus quintus Julianus. Si itaque huic fluenti subducas 33. vitæ Christi annos expletos, in Christi natalium annum 41. Julian. exeuntem incurres, adèque Herodis mortem anno Jul. 42. oppetitam Servatoris nativitas, uti fide certum est, in hac sententia adhuc præverteret. Secùs verò fieret, si tantum 33. annos inceptos vitæ Redemptor attigit. Sed trigesimus hic Æ. V. annus ex aliis captibus displicet, quin Dominicæ mortis prærogativa ei conveniat. Nam præ-

præter afferenda pro anno 29. ejusdem Æræ Christiadum, in quo etiam astronomici plenilunii, & feriæ manifestus est confluxus, obest

1. Maxima antiquorum Scriptorum, uti & Patrum ac Recentiorum auctoritas non Aprili sed Martio ferè unanimi calculo Christi necem consignantium. Accedunt Martyrologia plurima, & penè universalis fidelium persuasio, ut infra docebitur.

2. Suprà Cap. II. hujus sectionis ostensum, à S. Dionisio areopagita ea ipsa die, qua mirabilis celebrata est solis obscuratio, ut tenebræ factæ sint per trihorium, seu die obitus Redemptoris, sub vesperum horâ nona conspectam esse lunam orbe pleno refulgentem: ergo plenilunium eo die, quo obiit Dominus non tantùm cyclicè, sed etiam astronomicè contigit. Cùm itaque anno Æ. V. trigésimo tam medium, quàm verum plenilunium juxta tabulas in cœlis commissum sit non feria VI. sed V. annus iste trigésimus nequaquam convenit cum anno mortis Christi. Supputavi ex iisdem Tabellis utriusque anni veram oppositionem luminarium, & hanc Jerosolimis factam comperi anno 29. Æ. V. die 18. Martii feria VI. h. 9. 2. m. vesperi, prout notavit Areopagita ipso die prodigiosarum phæbi tenebrarum. Anno vero Æ. V. 30. vera oppositio eruitur die Aprilis sexta hor. 8. 34. m. sub vesperum feriæ V. Adstipulantur S. Augustinus, Ambrosius, Tertullianus & scriptores antiquissimi alii cum Venerabili Beda tenentes, reparationem generis humani factam esse in plenilunio, quod propriè non de cyclico, sed illò, quod in cœlis reapte committitur, intelligendum esse, quivis rerum justus arbiter censebit.

3. Non desunt authores probabiliter rati, Herodem jam anno Juliano quadragesimo primo sub finem Novembris fati cessisse. In hunc enim quoque annum die 23. Martii lunaris eclipsis Jerosolymis visibilis incidit, uti anno sequenti Juliano 42. in 13. ejusdem mensis lunæ defectio itidem in urbe sacra spectabilis incurrit. Hoc itaque caractere ea nocte, qua, ut nuper ex Josepho dictum, exusti Rabbini, in cœlis exhibitio, uterque annus Julianus 41. & 42. insignis est, atque aded mors Herodis supremo morbo conflictati post cœlesti illud & crudele Doctorum Vulcano traditorum portentum, utriusque anno citra læsionem Josephinæ chronotaxeos tribuetur. Hoc autem Herodianæ morti attributo anno Juliano 41. Christi natiuitas non poterit tardiùs consignari, quàm anno Jul. 40. exeunte, cùm fide Divina certum sit, in diebus Herodis regis natum Servatorem.

Si ergo, ut communissima tenet, & infra sect. 3. ostendetur, vita Christi in terris non est extendenda ad annos plures, quam 33. vel cæptos, vel expletos, mors ejus in 30. Æ. V. annum, seu Julianum 75. incidere nequit.

3. Hipponensis antistes serm. 154. de tempore Epiphaniæ anno 1. sequente natalem servatoris, die Dominico signat, etiam ex eo laudibus celebrans ipsum diem Dominicalem quod in illa Dominus noster JESUS gentibus corporaliter apparere fuerit dignatus. Anno Julian 41. littera E. congruebat in calend. Romano quoad bissextos corrupto à sacrificulis, ut videre est in Tab. Cap. I. hujus Sect. exhibita. Dominicalis littera F. anno 41. apposita diei Decembris 22. ostendit 25. mensis ejusdem deberi feriam IV. adeoque Epiphaniæ Januarii die 6. congrueret non ipsa Dominica, sed feria II. si proin hac in re deferre volumus magis Augustini authoritati, Christum non possumus dicere natum anno exeunte 41. Juliano, adeoque nec mortuum anno Æ. V. trigesimo seu Juliano 75.

5. Denique, quod jam insinuavi, modò dictus Æ. V. annus excluditur omnibus iis rationibus, quibus vigesimus nonus infra adstruetur.

CAPUT V.

Ostenditur duplex initium Imperii Tiberii, & quòd S. Lucas à priore annum decimum quintum ejusdem Imperatoris putarit, quando Christus erat incipiens quasi annorum triginta.

Opinio, quæ una restat, de morte Christi signanda Semini Coss. Rufo & Rubellio, seu anno 29. Æ. V. aut 47. Juliano monstri instar apparet prima fronte, utut in eam Patres & Scriptores gravissimi ac vetustissimi pleno agmine conspicerent. Ille enim ipse annus cum decimo quinto vel sexto Tiberiani Imperii convenit. Si itaque istud derivetur ab obitu Augusti Æ. V. Christi adum, anno decimo quarto, seu Juliano quinquagesimo nono die mensis Augusti 10. juxta receptissimam Chronologorum secuto, in 28. vel 29. Æ. V. incurres. Ubi ergo tempus suppetit tribus paschatis